

De vaste commissie voor Veiligheid en Justitie heeft een aantal vragen en opmerkingen voorgelegd over het ontwerpbesluit tot wijziging van het Besluit van 23 december 2004 tot vaststelling van nadere voorschriften omtrent de inhoud van het jaarverslag (Stb. 747) (Kamerstuk 31 083, nr. 53).

De fungerend voorzitter van de commissie,
Visser

De griffier van de commissie,
Hessing-Puts

Inhoudsopgave	blz.
I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties	2
II. Reactie van de Minister van Veiligheid en Justitie	4

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Met interesse hebben de leden van de VVD-fractie kennisgenomen van bovengenoemd ontwerpbesluit. Dit besluit strekt tot de wettelijke verankering van de Nederlandse corporate governance code die in 2016 is herzien. Voornoemde leden staan positief tegenover deze nieuwe corporate governance code en de wettelijke verankering ervan. Wel hebben zij nog enkele vragen.

Deze vragen zien met name op de reikwijdte van de toetsing van de accountant van de corporate governance verklaring. Uit voorliggend besluit volgt dat de accountant moet toetsen of de corporate governance verklaring alle voorgeschreven elementen bevat en of twee specifieke onderdelen verenigbaar zijn met de jaarrekening. De aan het woord zijnde leden zijn door de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants gewezen op een eventuele discrepantie tussen deze toetsing en de recente wijziging van artikel 2:393, derde lid, van het Burgerlijk Wetboek. Op grond daarvan moet de accountant immers ook materiele onjuistheden signaleren in het bestuursverslag. Daarnaast lijkt dit evenmin te stroken met het Besluit bekendmaking niet-financiële informatie (Stb. 2017, nr. 100) waarin expliciet is bepaald dat de accountant de niet-financiële verklaring op dezelfde wijze onderzoekt als de rest van het bestuursverslag. Dit alles kan tot gevolg hebben dat indien voorliggend besluit ongewijzigd wordt vastgesteld de accountant de informatie die hij heeft opgedaan bij het controleren van de jaarrekening niet kan meenemen bij de toetsing van de corporate governance verklaring. Dit lijkt ten koste te gaan van een efficiënte en daadwerkelijk controle door de accountant van het bestuursverslag. Hoe kijkt u hier tegen aan? Deelt u deze redenering en de daarbij opgemerkte kritische kanttekeningen? Zo ja, bent u bereid deze discrepantie op te lossen? En zo ja, kan worden aangegeven op welke wijze dit zal worden gedaan? Om er voor te zorgen dat de accountantscontrole volledig en accuraat wordt uitgevoerd, in die mate dat gebruikers er daadwerkelijk zekerheid aan kunnen ontlenuen, is het naar het oordeel van de leden van de VVD-fractie goed om de toetsing in deze uit te breiden zodat ook wordt getoetst of zich materiële onjuistheden voordoen.

De leden van de PVV-fractie hebben kennisgenomen van de nota van toelichting van het ontwerpbesluit. Zij hebben hierbij nog een vraag. Deze leden lezen dat het kabinet de herziene code verwelkomt omdat door de code de vennootschap meer rekening dient te houden met de bredere, maatschappelijke context waarbinnen ze opereert. Vennootschappen zullen over het naleven van die code moeten rapporteren. Kan nader gespecificeerd worden hoe u denkt dat de top van het bedrijfsleven deze cultuuromslag daadwerkelijk zal realiseren en de top van het bedrijfsleven integer zal handelen?

De leden van de D66-fractie hebben met positieve belangstelling kennisgenomen van het ontwerpbesluit met nadere voorschriften over de inhoud van het jaarverslag. Deze leden verwelkomen de herziene corporate governance code en de wettelijke verankering hiervan. Zij hebben nog enkele vragen over de controle op de naleving van de code. Voornoemde leden lezen in de toelichting bij het ontwerpbesluit dat de herziene code ongewijzigd moet worden nageleefd conform het beginsel «pas toe of leg uit». Verantwoording van de naleving vindt plaats in het

bestuursverslag. Klopt daarbij de constatering dat in het voorliggende besluit de toetsing door een externe accountant van de corporate governance verklaring beperkter is dan de toetsing van de overige onderdelen van het bestuursverslag? Zo ja, waarom is voor die beperktere toetsing gekozen?

Deelt u het belang dat enige mate van zekerheid ontleend moet kunnen worden aan de juistheid van het bestuursverslag en de accountantscontrole? Op welke wijze kan de accountant straks bij zijn onderzoek van het bestuursverslag de daarin opgenomen informatie toetsen aan de informatie die hem tijdens zijn onderzoek van de jaarstukken ter kennis is gekomen, bijvoorbeeld over risico's en corporate governance en de in-controlverklaring van het bestuur ten aanzien van de beheersing van de financiële verslaggevingsrisico's? Hoe wordt gewaarborgd dat de accountant die een en ander leest in de corporate governance verklaring dat niet strookt met informatie uit de jaarrekening controle, daar ook iets mee kan doen? In hoeverre ziet u aanleiding en mogelijkheden middels het onderhavige ontwerpbesluit de accountantscontrole ten aanzien van de corporate governance code nader te versterken door het gelijk te trekken met de controle van de overige onderdelen van het bestuursverslag?

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van het ontwerpbesluit. Zij hebben hierbij enkele vragen en opmerkingen. Deze leden lezen in de nota van toelichting bij het ontwerpbesluit dat het onderwerp cultuur wordt geïntroduceerd in de nieuwe corporate governance code, waardoor gedrag en integriteit een meer centrale positie zullen innemen binnen de onderneming en dat in de code risicobeheersing, inrichting van bestuur en toezicht, beloningsbeleid en verantwoording daarover een belangrijke functie krijgen. Deze leden lezen in de herziene code dat in overnamesituaties de raad van bestuur en de raad van commissarissen zich in hun handelen moeten laten leiden door het belang van de vennootschap en de daarmee verbonden onderneming. Deze leden zijn benieuwd in hoeverre het belang van de vennootschap in dit geval naar de mening van het kabinet tevens moet worden opgevat als een streven naar continuïteit en integriteit van de onderneming en, indien dit niet het geval is, op welke wijze dit volgens het kabinet wel zou kunnen worden verzorgd.

Voornoemde leden lezen in de nota van toelichting dat de renumerationcommissie aan de raad van commissarissen verantwoording aflegt over het beloningsbeleid. Deze leden zijn benieuwd op welke wijze de ondernemingsraad wordt betrokken bij het beloningsbeleid. Deelt u de mening dat de beloning van bestuurders van een onderneming gebaseerd is op de prestaties van de onderneming en daarmee op de prestaties van de medewerkers? Zo ja, bent u bereid te streven naar grotere inspraak van werknemers op het beloningsbeleid om zo dit beloningsbeleid beter in evenwicht te brengen?

De aan het woord zijnde leden lezen in de nota van toelichting dat de code moet worden nageleefd conform het beginsel «pas toe of leg uit». Zij zijn benieuwd naar de ervaringen met dit beginsel bij corporate governance, in hoeveel gevallen de gedragscode uit 2008 niet is toegepast sinds haar inwerkingtreding en in hoeveel gevallen dit is uitgelegd. Tevens zijn deze leden benieuwd hoe, als het niet toepassen niet werd uitgelegd, hierop werd gehandeld, of er maatregelen zijn genomen en of recidive hiermee werd voorkomen. Deze leden vernemen daarnaast graag of, indien het niet toepassen werd uitgelegd, dit heeft geleid tot afwijkingen van de corporate governance code. Indien afwijkingen niet zijn voorgekomen zijn voornoemde leden benieuwd of toekomstige afwijkingen op enige wijze gesanctioneerd kunnen worden. Zo ja, door welke instantie?

De aan het woord zijnde leden lezen in de corporate governance code dat een diversiteitsbeleid ten aanzien van het bestuur en de raad van commissarissen door de raad van commissarissen wordt opgesteld. Deze leden zijn benieuwd of op enige wijze minimumeisen worden gesteld aan het te hanteren diversiteitsbeleid.

Voornoemde leden lezen dat de corporate governance code in werking treedt op 1 januari 2017 of in het boekjaar dat na deze datum aanvangt. Deze leden zijn benieuwd in hoeverre het feit dat dit besluit op 1 januari 2018 in werking treedt hiervoor enige gevolgen heeft. Indien dat het geval is vernemen deze leden graag welke dit zijn.

De leden van de SP-fractie merken op dat in de corporate governance code 2008 meer nadrukkelijke aandacht werd besteed aan maatschappelijk verantwoord ondernemen. Deze leden zijn benieuwd waarom in de nieuwe code hier geen nadrukkelijke aandacht naar uit gaat. Deze leden zijn tevens benieuwd in hoeverre het kabinet, dat met bijvoorbeeld het afsluiten van convenanten maatschappelijk verantwoord ondernemen in het buitenland heeft willen stimuleren, het betreurt dat dit onderwerp geen specifieke aandacht krijgt in de nieuwe code.

II. Reactie van de Minister van Veiligheid en Justitie